

Het relatiemagazine van
de Academie Verloskunde
Amsterdam en Groningen.

IN
TOUCH
>

Nieuwe
Directeur
van de AVAG

P.03

De Deliver
studie. Alle
20 praktijken
begonnen

P.06

Beste alumnus relatie,

De eerste INTouch van 2010 is een mooi moment om terug te kijken naar wat het afgelopen jaar de AVAG heeft gebracht.

Maar terugkijken alleen brengt ons niet verder, zeker niet op dit moment waar de verloskunde meer dan eens in de media de nodige aandacht krijgt. Aandacht die de verloskundige en de verloskundige zorg niet altijd in een even positief daglicht stellen. Gelukkig zijn er ook andere geluiden zoals de aanbevelingen van de stuurgroep Zwangerschap en Geboorte, samengevat in het eindrapport "Een goed begin". Aanbevelingen die veel kansen bieden aan de verloskundigen. In dit nummer van INTouch gaan we hier al kort op in, maar als AVAG zullen we ook zeker in de nabije toekomst onderzoeken op welke wijze we de geboden kansen zo optimaal mogelijk kunnen benutten.

De AVAG neemt ten aanzien van bovenstaande een actieve rol op zich. Niet alleen met betrekking tot het onderwijs, maar ook door het initiëren van de DELIVER studie (P.06). Deze studie is het afgelopen jaar in volle omvang gestart. De actieve bijdrage van de twintig deelnemende verloskundige praktijken is voor het succes van de studie van enorme betekenis. De datastroom is goed op gang gekomen en ligt klaar voor de eerste analyses komend jaar. Ook is het afgelopen jaar de vakgroep Midwifery Science van start gegaan en dit brengt goede mogelijkheden met zich mee voor onderzoek naar de eerstelijns verloskunde. Dit laatste betreft niet alleen onderzoek naar het verloskundig handelen, maar evenzeer naar de organisatie van het verloskundige systeem en alles wat daar mee samenhangt. Daarnaast wordt hard gewerkt aan de lancering van het Midwifery Research Netwerk Nederland (MRNN), gedragen door de opleidingen verloskunde. Hierdoor ontstaat een goede infrastructuur

om al het lopende onderzoek waar mogelijk met elkaar te verbinden. Zo wordt het voor verloskundige praktijken gemakkelijker om actief bij te dragen aan onderzoek, wat weer van groot belang is voor de kwaliteit van de verzamelde gegevens. Het bovenliggende doel is de verloskunde te blijven ontwikkelen en een uitgebalanceerde discussie over verloskundige zorg in Nederland mogelijk te maken.

Tenslotte heeft het afgelopen jaar binnen het management van de AVAG een personele wijziging plaatsgevonden. We hebben afscheid genomen van een zeer vertrouwd gezicht van de AVAG, Lucienne van Laar. Als geen ander heeft Lucienne zich in de afgelopen jaren ingezet voor de verloskunde en het verloskunde onderwijs aan de AVAG. Vele alumni kennen haar vanuit de opleidingstijd of vanuit andere rollen die Lucienne heeft vervuld binnen de verloskunde. Naast een afscheid is er ook een welkom. De AVAG heeft met ingang van het nieuwe cursusjaar een nieuwe directeur; Gea Vermeulen (P.03). Met haar gaat de AVAG vol vertrouwen de 'verloskundige toekomst' tegemoet in al haar facetten en met alle uitdagingen die er liggen.

Voor nu wens ik u veel leesplezier. Graag nodig ik u uit om INTouch te blijven met de AVAG.

Hartelijke groeten,

Yvonne Beishuizen
Opleidingsmanager AVAG

P.03 AVAG-Nieuws

P.03 Gea Vermeulen
Een interview met onze nieuwe directeur van de AVAG

P.04 POET
Pre-Hospital Obstetrics and Emergencies Training,
Manchester

P.05 WIP. Website In Production

P.06 Deliver

P.06 Deliver
Alle 20 praktijken zijn begonnen

P.07 Initieel onderwijs

P.07 Minor PHP
Een interessante nieuwe minor voor studenten rondom
Public Health & Health Promotion

P.08 Prenatale verloskundige begeleiding
Implementatie van recent uitgekomen richtlijnen &
standaarden in ons onderwijs

P.09 Leven Lang Leren

P.09 Kracht van begeleiding
Bevallen doe je niet alleen

P.10 Assessment-traject
Onze eerste zij-instromer gediplomeerd

P.10 Stagebureau
Carrousel 2010

P.09 Alumni Actief

P.11 Zwart/Wit
Alumni jaar 1980

P.12 Tevredenheidsonderzoek
Hoe ervaart u de AVAG?

P.12 Mededelingen

P.13 Even voorstellen...

Glühwein of warme chocolademelk,
een kleine kennismaking met onze nieuwere medewerkers

P.14 Column

Verloskundige In Opleiding vertelt haar verhaal

Academisering is een
speerpunt, contact
met het werkveld ook

Gea Vermeulen, sinds een half jaar directeur van de Academie Verloskunde Amsterdam - Groningen, vertelt wat haar tot nu toe is opgevallen en wat de belangrijkste beleidspunten voor de nabije toekomst zijn.

Gea Vermeulen nieuwe directeur van de AVAG

Gea Vermeulen is sinds augustus 2009 directeur van de Academie Verloskunde Amsterdam-Groningen. "Vanaf de eerste gesprekken voelde het al goed. Wat mij trok was dat deze organisatie in het brandpunt van maatschappelijke ontwikkelingen staat. Versterking van de eerste lijn is daarin een thema dat mij na aan het hart ligt. Het is mij wel opgevallen dat verloskundigen bevolgen, betrokken mensen zijn die vanuit een sterke eigen visie naar de buitenwereld kijken.

De uitdaging is om meer vanuit die buitenwereld ook naar jezelf te leren kijken. Er gebeurt van alles in de gezondheidszorg waar de verloskunde iets van kan leren: dat aanvullende perspectief is belangrijk."

Één van de belangrijke meerjaren speerpunten is de academisering van het beroep. "Daarin werken we samen met de KNOV en met het VU medisch centrum als belangrijke partner.

Zo komt er een leerstoel Midwifery Science aan de VU en wordt er momenteel een sterke onderzoeksgroep geformeerd. Bij die ontwikkeling zullen we het werkveld sterk betrekken: het beroepsveld moet de academisering ervaren als waardevol én belangrijk. Tenslotte leiden we mensen op die daar moeten gaan werken. Voor ons betekent dat, dat we in gesprek met het werkveld willen bepalen hoe we bijvoorbeeld onderzoek in praktijken willen doen, hoe de verloskundige van de toekomst opgeleid moet zijn, welke - academische - competenties zij moet hebben.

Minstens zo belangrijk is de bestaande hbo-opleiding. De kunst is dus om én daarin te blijven investeren én te groeien naar een universitaire opleiding."

Een andere belangrijk en actueel thema wordt gevormd door de aanbevelingen uit het rapport 'Een goed begin'. Hoe speelt de Academie daar op in? Gea: "Die aanbevelingen moeten we zien te vertalen naar het curriculum. Sommige dingen zitten er al goed in, zoals het belang van sterke communicatieve vaardigheden van de verloskundige in alle stadia van de

zwangerschap en bevalling. Waar nog meer aandacht voor moet komen is het evidence-based werken en het samenwerken met andere beroepsgroepen in de zorgketen om gezamenlijk continue zorg te kunnen aanbieden en die te verbeteren. Verloskundigen moeten vanuit hun eigen professie een onderbouwde mening kunnen geven. Dat vraagt om een stevige bagage en die moeten wij onze studenten kunnen meegeven."

Naast deze actuele ontwikkelingen vindt Gea het belangrijk om contact te onderhouden met het werkveld. "We doen dat natuurlijk al op verschillende manieren, maar we willen dat graag versterken. Niet alleen om met de verloskundigen (waaronder onze alumni) het gesprek over de actuele ontwikkelingen sterker te kunnen aangaan. Wij willen ook beter weten wat beginnende verloskundigen in de eerste jaren na hun studie nodig hebben of wat zij bijvoorbeeld verlangen van ons Expertisecentrum. Één van de ideeën die we onderzoeken is om een sociale netwerksite te maken, zodat alumni makkelijker met elkaar en met ons in contact kunnen komen. De lezers van INtouch zullen daar de komende tijd zeker meer over geïnformeerd worden."

POET MOET

Sinds 2003 wordt door de Advanced Life Support Group in Riel de cursus Managing Obstetrics Emergencies and Trauma gegeven. In deze multidisciplinaire cursus worden gynaecologen, anesthesisten en SEH artsen getraind in een gestructureerde aanpak van levensbedreigende aandoeningen, en de toepassing daarvan bij acute zorg voor de zwangere en haar ongeboren kind binnen het ziekenhuis.

Dit jaar zal gestart worden met een nieuwe cursus voor de acute zorg tussen huis en ziekenhuis, voor verloskundigen en paramedisch personeel (ambulancemedewerkers). Tijdens deze Pre-Hospital Obstetrics and Emergencies Training worden ze getraind in acute verloskundige zorg in de thuissituatie. Het multidisciplinaire karakter van de training heeft een grote meerwaarde voor de samenwerking en realisatie van een gestructureerde aanpak onder de verschillende beroepsgroepen die bij deze zorg betrokken zijn.

Met deze achtergrond vertrokken medio oktober vijf Nederlandse verloskundigen, waaronder drie docenten van de AVAG, naar Manchester. Doel was om te ervaren of de gestructureerde aanpak van de POET training geschikt zou kunnen zijn voor Nederland en onze Nederlandse opleidingen.

STRUCTURED APPROACH

Hoe ziet die 'structured approach' er in de praktijk uit? Direct na aankomst bij de cliënt verricht de zorgverlener een Quick Scan en een eerste onderzoek.

Een Quick Scan onderzoekt eerst of de zorgverlener de cliënt veilig kan benaderen. Agressieve partners,

honden, verkeer etc. kunnen complicerende omstandigheden veroorzaken. Vervolgens pas je de ABCDEFG toe:

- Airways open?
- Breathing
- Circulation
- Disability
- Environment
- Fundus
- Get to the point quick

Dit systeem is bekend van de reanimatie van de neonat, maar kan ook uitstekend toegepast worden op de moeder. Bedenk in ieder geval dat je met twee cliënten van doen hebt (moeder en het ongeboren kind) en bepaal wie er op het eerste moment de meest acute zorg nodig heeft. Na twee dagen van intensieve training, constateerden de Nederlandse verloskundigen dat de structurele aanpak zeker ook zinvol is in

Nederland. Het voorkomt dat je bij binnenkomst tijd verliest door een diagnose te willen stellen, terwijl je juist eerst moet handelen om de cliënt in leven te houden. Ook de communicatie met de tweede lijn verloopt soepeler. Je wordt immers getraind in een structurele overdracht waarbij je kan aangeven welke medische specialisten klaar dienen te staan voor een optimale opvang voor zowel moeder als kind. Door gebruik te maken van elkaars expertise, kom je sneller tot de handelingen die nodig zijn om iemands leven te redden. Wij als verloskundige opleiding zijn erg positief over deze werkwijze en richten ons nu op de implementatie van deze structurele aanpak in ons onderwijs.

Voor het volledige verslag van onze docenten, zie onze website onder het kopje nieuwsarchief. Hierin beschrijven ze onder andere hoe de training precies verliep en wat er als deelnemer van ze werd verwacht.

www.verloskunde-academie.nl

WIP

Website In Production

De meiden van WIP -Women In the Picture- hebben niet stil gezeten sinds de afgelopen Moedernacht.

Wat betreft 'life-events' is er niet veel gebeurd, maar 'behind the scenes' is er daarentegen een heleboel gaande... Anita van der Lei (docente Verloskunde Academie Amsterdam-VAA), Marjolein Faber, Tamana Zamani (beiden studenten aan de VAA) en Karin Prins (student aan de UVA) hebben een vijftal jongens van het ROC ASA begeleid bij hun eerste stageproject. Zij kregen de opdracht een mooie website te bouwen voor WIP. Vol enthousiasme gingen ze aan de slag om van hun fantasierijke ideeën een concrete website te maken.

Na ruim vijf maanden is de website dan bijna af en kunnen de meiden niet wachten totdat deze online gaat. Er zullen interessante items op komen te staan. Evenementen, interessante artikelen en bijvoorbeeld een blogpagina waarop jongeren, die in het buitenland aan een project werken in het teken van Millenniumdoel 5, de kans krijgen hun ervaringen te delen en anderen te inspireren.

EERSTE BLOGGER

De eerste blogger is Sanne van de Kooij, zij is een arts-assistent (nog niet in opleiding voor) gynaecologie in het Sint Lucas Andreas Ziekenhuis in Amsterdam. Zij heeft haar vakantiedagen opgespaard om vanaf 29 januari voor zes weken in een kamp aan de grens van Thailand en Birma te gaan werken met Birmese vluchtelingen. Zij gaat hier samen met een vriendin, die verloskundige is, onderzoek doen naar de verloskundige zorg in een klein ziekenhuis aan de grens. Door de tekortkomingen te identificeren zullen ze adviezen hieromtrent kunnen schrijven en op die manier een belangrijke bijdrage leveren aan het verbeteren van de zorg en veiligheid voor de zwangere/bevallende vrouw.

MAAR DAT IS NIET ALLES!

Naast dit interessante, maar vooral inspirerende blog is er ook een game op de website te vinden. Dit spel speelt zich af in een dorp ergens in

een ontwikkelingsland dat kampt met armoede, slechte hygiëne, geen scholen, ziekenhuis of winkels. Met een aantal basisbenodigdheden

is het de bedoeling om het dorp zodanig op te bouwen dat de bevolking het goed heeft. Factoren als scholing, werkgelegenheid, medische posten, hygiëne en goede doelen zullen dit beïnvloeden en hebben daarnaast invloed op Millenniumdoel 5. Door middel van korte informatieslogans onderaan het spel krijgt de speler onbewust informatie over dit millenniumdoel.

GEHEIM

Er loopt een teller van de datum mee en het is de bedoeling het dorp in een zo goed mogelijke staat te krijgen voor 2015. Maar naast een inspirerend website op komst (houdt het in de gaten) en een leuk en informatief spel zijn de dames weer begonnen met het organiseren van de Moedernacht 2010. Veel ideeën zijn er op tafel gekomen, maar welke het uiteindelijk is geworden, houden zij nog even geheim....

Namens WIP, Marjolein Faber

(advertentie)

White Ribbon

Alliantie Nederland

Voor aanmelding of informatie: wra-nl@live.nl
Voor algemene informatie over WRA:
www.whiteribbonalliance.org & <http://whiteribbon.hyves.nl/>

Donaties kunnen overgemaakt worden naar:

Triodosbank rekening 390460915
t.n.v. White Ribbon Alliance Alkmaar.
Graag vermelden 'WRA donatie'

P.05

De Deliver studie

Alle 20 praktijken begonnen

Nu gaan 20 enthousiaste praktijken deelnemen; verspreid over heel Nederland, zowel grote als kleine praktijken en zowel in steden als dorpen. Hiermee kan de kwaliteit, organisatie en toegankelijkheid van de eerstelijns verloskundige zorg in Nederland in kaart gebracht worden. Alle praktijken gaan hiervoor een jaar lang data verzamelen.

LEERPUNTEN PILOT-STUDIE

Tijdens de pilot-studie hebben enkele cliënten aangegeven dat ze de vragenlijsten lang en af en toe deprimerend vonden. Dit vroeg om inhoudelijke aanpassingen, die we dan ook uitgevoerd hebben. Daarnaast is de vragenlijst nu ook schriftelijk te verkrijgen, in zowel het Nederlands als in het Engels. Ook hebben we een interviewbureau ingeschakeld die de vragenlijsten telefonisch in het Turks, Arabisch of Berbers kan afnemen, waardoor meer cliënten mee kunnen doen!

RESPONS

Op dit moment is het Deliver team druk bezig om de respons onder de cliënten te verhogen. In totaal kunnen cliënten drie vragenlijsten verwachten; één aan het begin van de zwangerschap, één aan het einde van de zwangerschap en één vragenlijst na de bevalling. Het doel is om een respons te behalen van meer dan 60%. Die hoge respons hebben we nodig om zinnig uitspraken te kunnen doen over de verloskundige zorg. Om de respons te verhogen zijn er vijf

Van mei tot en met augustus 2009 hebben drie verloskundigenpraktijken proef gedraaid met een deel van de Deliver studie, namelijk de vragenlijsten voor cliënten. Naar aanleiding daarvan zijn er verbeteringen aangebracht en is in september een definitieve start gemaakt met de dataverzameling!

veldwerkers aangesteld, allen studenten van de verloskunde academies in Nederland. Zij gaan geregeld op bezoek bij de deelnemende verloskundigenpraktijken om vragen te beantwoorden. Hun belangrijkste taak is daarnaast om alle cliënten te bellen die de vragenlijst na één week nog niet hebben ingevuld. Op deze wijze kunnen de veldwerkers de cliënten motiveren om alsnog mee te doen aan de Deliver studie.

EN VERDER...

... is het Deliver team druk bezig met het ontwikkelen van andere meetinstrumenten, zoals vragenlijsten voor verloskundigen en praktijken. Daarnaast zal er nog onderzoek opgezet worden onder huisartsen, kraamzorg, tweedelijns verloskundigen en gynaecologen om na te gaan wat hun meningen en ideeën zijn over (hun

samenwerking met) de eerstelijns verloskundige zorg. Uiteindelijk zullen er dus veel gegevens beschikbaar komen waarmee allerlei onderzoeksvragen beantwoord kunnen worden. Inmiddels zijn er dan ook al zeven promovendi die de data uit de Deliver studie gaan gebruiken voor hun promotieonderzoek.

WIL JE MEER WETEN?

Neem dan een kijkje op de website www.deliver-studie.nl, waarop het laatste nieuws rondom de Deliver studie te lezen is. Daar staat nu ook een voorlichtingsfilmpje over de studie, dat tevens via YouTube te zien is. More news will be DELIVERed soon!

Evelien Spelten en Trudy Klomp
Projectleiders Deliver studie

De laatste ontwikkelingen en vernieuwende vormen van het AVAG-onderwijs.

Op dit moment is de nieuwe minor 'Public Health Promotion' net van start gegaan én wordt er hard gewerkt aan het project 'Prenatale verloskundige begeleiding'.

Minor Public Health Promotion

Vanaf februari dit jaar biedt de AVAG een nieuwe minor Public Health Promotion aan haar studenten.

Deze minor start met een theoretisch deel waarin in het begin de nadruk komt te liggen op Public Health en vervolgens meer op Health Promotion. De WHO definieert Health Promotion als een proces om mensen in staat te stellen de zeggenschap over hun eigen gezondheid te verhogen en gezondheid te verbeteren.

Wordt in deze minor de kennis van studenten rondom de Public Health sterk verbreed, de gezondheidsbevorderende uitwerking hiervan moet ook bij individuen of groepen bij

blijven. Daarom is dit belangrijke aspect Health Promotion toegevoegd. Hoewel de verloskundige een poortwachter is in de verloskundige zorg, zal zij of hij zich ook steeds meer gaan richten op de preventieve zorg in brede zin. Deze minor PHP zal daaraan zeker bijdragen, maar niet alleen daaraan.

Uit evaluaties van de eerder aangeboden minor PH blijkt dat deze bij studenten ook tot een verbreding van de kennis over de nationale en internationale gezondheidszorg heeft geleid. Daarmee wordt de verloskundige zich beter bewust van haar positie in de keten, maar ook van posities van anderen in die keten.

Wat deze minor erg leuk maakt is dat studenten al in het begin gaan werken aan hun vierweekse minorgerelateerde stage op het einde van deze minor. Dit gebeurt in de vorm van een doorlopende opdracht die aan het

eind van de stage leidt tot in een zogenaamd eindproduct, welke in verband moet staan met een gezondheidsbevorderende interventie. Daarvoor worden al vroeg contacten gelegd met stage-instellingen in binnen- en buitenland (TNO, RIVM, een GGD, een gezondheidszorgdistrict in een ontwikkelingsland, een andere buitenlands instituut, etc.). Een goed plan van aanpak wordt dan gevolgd door een leuke stage waar studenten in aanraking komen met andere belangrijke aspecten van de gezondheidszorg, waar ze anders nooit aan geproefd zouden hebben.

WIE WIL ER NU NIET ZO'N LEUKE MINOR VOLGEN?

Daarom wordt overwogen deze minor in de toekomst ook open te stellen voor andere belangstellenden zoals studenten van andere opleidingen of al ervaren verloskundigen. We houden jullie op de hoogte.

Project

Prenatale verloskundige begeleiding

Afgelopen najaar is er een project gestart om een voorstel te maken waar en op welke wijze de implementatie van een aantal recent uitgekomen richtlijnen/standaarden in het curriculum opgenomen kan worden. Dit betreft, net zoals in het project van de KNOV, 'De kracht van de begeleiding', 'De prenatale verloskundige begeleiding', 'De niet vorderende ontsluiting' en de 'CBO richtlijn medicamenteuze pijnbehandeling'.

Dit project is voortgekomen uit een advies van de curriculumcommissie, over de huidige stand van zaken.

Doel van het project is om een overzicht te

maken van de onderwerpen uit de betreffende richtlijnen en deze volgens de geldende

onderwijskundige uitgangspunten in het curriculum op te nemen. Dat wil bijvoorbeeld zeggen dat onderwerpen concentrisch terugkeren in het onderwijs en dat de mate van complexiteit toeneemt in de loop van de studie jaren.

Afgelopen tijd heeft de projectgroep de onderwerpen die in de richtlijnen werden genoemd geïnventariseerd, zoals bijvoorbeeld cliëntgerichte benadering,

continuïteit van zorg, cliënttevredenheid, maar ook

ouderschap, angst en stress.

Er is gekeken naar de leerstofomschrijving in de studiegids, maar ook naar alle onderwijshoud van alle blokken en semesters. Dit is naast elkaar gelegd en heeft geleid tot een overzicht van hoe deze onderwerpen al in het huidige curriculum voorkomen en waar dit nog meer expliciet zou kunnen. Vervolgens is er een opbouw gemaakt van de bijstellingen die nodig zijn om deze recente ontwikkelingen te implementeren. Vanaf het eerste blok van het eerste jaar tot aan het laatste semester in het vierde jaar. Dit is soms een kleine bijstelling,

zoals het aanvullen van de inhoud van een werk- of hoorcollege, of het herschrijven van een casus. Het kan ook zijn dat er grotere bijstellingen

moeten worden gedaan, zoals het actualiseren van de beroepssituaties of het herformuleren van fasedoelen.

Het is van belang om daarbij te vermelden dat de implementatie van richtlijnen niet alleen geslaagd is met het bijwerken van onderwerpen in het onderwijs.

Zo vraagt het werken met de richtlijn prenatale verloskundige begeleiding in de benadering van de cliënt door de verloskundige een

meer vraaggestuurde en cliëntgerichte houding. Dit zijn de onderdelen

die zowel te maken hebben met de attitude van de verloskundige, als met de onderliggende visie en

beroepsopvatting van de verloskundige.

Ook heeft de implementatie van de richtlijnen consequenties voor de organisatie van de verloskundige zorg. Is de verloskundige bereid om haar prenatale consultenschema aan te passen aan de wensen en behoeften van de cliënt? De voorbereiding van

de cliënt op de partus en de voorbereiding ten aanzien van de mogelijkheden van pijnbehandeling vragen van de verloskundige tijdens de beroepsuitoefening meer tijd en aandacht. Naast de rol als voorlichter en medische professional vraagt dit ook de rol van casemanager.

De bedoeling is om tijdens de opleiding van de studenten meer aandacht te besteden aan de visie op verloskundige zorgverlening in relatie tot de gezondheidszorg in zijn

algemeen. Dat is een basis om niet alleen deze richtlijnen op een goede manier in de

praktijk te kunnen implementeren, maar ook om dit met alle nog te verschijnen richtlijnen en standaarden te kunnen doen.

De projectgroep heeft een voorstel voor een deel van de implementatie voor het aankomende studiejaar gemaakt en verwacht haar definitieve eindproduct in juni 2010 aan te bieden. Hiermee staat een voorstel

voor de komende studie jaren en een 'inhaalvoorstel' voor de lopende

studie jaren om hiermee alle studenten op hetzelfde niveau te kunnen brengen.

'De kracht van de begeleiding',

'De prenatale verloskundige begeleiding',

'De niet vorderende ontsluiting' en...

...de 'CBO richtlijn medicamenteuze pijnbehandeling'.

De Kracht van Begeleiding

bevallen doe je niet alleen

De cursus 'Bevallen doe je niet alleen' is in maart 2009 gestart. Deze cursus is onderdeel van het project 'De Kracht van begeleiding'. Dit project heeft ten doel verloskundigen te motiveren en te ondersteunen in het aanpassen aan de steeds veranderende maatschappij.

De toegenomen mogelijkheden enerzijds en het mondiger worden van de cliënten anderzijds vragen een aanpassing in begeleiding. De cliënt wil meer en vroeger voorgelicht worden om zo meer vertrouwen en controle over het gehele proces van zwangerschap tot bevalling te krijgen. Sinds de jaren negentig is de verloskundige begeleiding tijdens de zwangerschap, de baring en de kraamperiode echter onder druk gekomen door vooral de toegenomen werkdruk, terwijl de kwaliteit van begeleiding juist een aspect is waarmee de verloskundige zich zou kunnen profileren.

Maar ook binnen het vak zelf verandert veel, zoals de grotere nadruk op evidence-based werken. Een verandering die aansluit bij vier recent gepubliceerde wetenschappelijke publicaties:

1. KNOV standaard 'Niet vorderende ontsluiting'
2. KNOV standaard 'De prenatale verloskundige begeleiding'
3. CBO richtlijn 'Pijnbehandeling tijdens de baring'
4. Het recent gepubliceerde eindrapport van de stuurgroep 'Zwangerschap en geboorte'. Dit eindrapport sluit in enkele speerpunten goed aan bij de weg die de KNOV ingeslagen is met het project 'De Kracht van begeleiding' en dus ook bij de cursus. De speerpunten 'Moeder en

kind in de hoofdrol', 'Goed geïnformeerde zwangere', 'Samen verantwoordelijk' en 'Bevallende vrouw niet alleen' komen aan bod tijdens de cursus.

PROGRAMMA TRAINING

De cursus 'De kracht van begeleiding' is een tweedaagse training rondom cliëntgerichte begeleiding van baring (-spijn). Kennis en vaardigheden zoals beschreven in bovengenoemde publicaties lopen als een rode draad door het programma. De cursisten trainen vooral hun vaardigheden op het gebied van cliëntgerichte begeleiding en communicatie. Deze cursus biedt verloskundigen de mogelijkheid om met collega's stil te staan bij alle veranderingen en - ondersteund door wetenschappelijk onderzoek - het maken van nieuwe keuzes. Op die manier willen we de werkwijze in de praktijk zo goed mogelijk aan laten sluiten bij de vraag van de cliënt.

De eerste dag van de training staat in het teken van pijnbeleving en pijnbestrijding. Er is tijd voor reflectie: "Hoe kijk je daar zelf tegenaan?" Daarnaast is er veel aandacht voor de evidence rondom baringspijn en de effecten van medicamenteuze en niet-medicamenteuze pijnbestrijding.

's Middags wordt aandacht besteed aan rollenspelen om de communicatie met de cliënt te trainen. Wij werken met een speciaal voor deze training ontwikkeld cliëntgericht communicatiemodel. Het is mooi om te zien dat we door veel gericht te communiceren de cliënt

meer vertrouwen geven. Bovendien geeft dat ons als verloskundigen meer voldoening en draagt het uiteindelijk bij aan efficiënter werken. De tweede dag wordt er verder geoefend met het communicatiemodel en zal de evidence rond begeleiding van zwangerschap, baring en kraambed aan bod komen. De cursisten bespreken nut en noodzaak van zowel partogram als geboortepan en oefenen daar vervolgens ook mee. Tot slot worden de eerste stappen gezet richting het implementeren van een aanbeveling/verandering in de dagelijkse praktijk door methodisch een plan van aanpak te ontwikkelen.

Natuurlijk klinkt het allemaal positief, maar de dilemma's waar we allemaal tegen aanlopen zullen ook de nodige aandacht krijgen. Meegaan met alle veranderingen, cliëntgerichte zorg, maar tegelijkertijd ook blijven werken binnen je eigen grenzen en kwaliteiten. Het mooie is om tijdens de training de gewoontes en zekerheden even los te laten, helemaal "Out of the Box" te denken en juist dan te kiezen wat je gaat aanpassen in de dagelijkse praktijk. Het enthousiasme van de deelnemers over de cursus is groot. Positieve feedback in de evaluaties in termen als "geïnspireerd, enthousiast, zin om zaken te veranderen" geven dit goed weer.

Assessment- traject

In 2006 heeft de Verloskunde Academie Amsterdam een speciaal traject ontwikkeld voor verloskundigen die opnieuw willen intreden in het beroep én voor verloskundige die in een ander EU-land zijn opgeleid. Dit met als doel in te kunnen stromen in het beroep en te voldoen aan de eisen die in Nederland anno 2010 aan de beroepsuitoefening worden gesteld.

Tijdens een intake-assessment wordt vastgesteld welke verloskundige competenties er reeds verworven zijn en welke er nog verder ontwikkeld moet worden. Op basis van deze uitkomsten wordt er een individueel scholingstraject opgezet en gestart. Uitgangspunten van dit gehele traject zijn de competenties van het Beroepsprofiel van de verloskundige (KNOV, 2006) en een daarbij passende competentiegerichte scholing. Een belangrijk kenmerk hiervan is dat kennis, vaardigheden en attitude niet gepresenteerd worden als aparte, maar als integrale elementen van een competentie. Het traject wordt afgesloten met een eindassessment waarin de kandidaat laat zien alle benodigde competenties te beheersen.

ÉÉN VAN DE EERSTE

Esther Verboom was één van onze eerste zij-instromers drie jaar geleden. Zij was afgestuurd aan één van de verloskunde opleidingen in België. Om goed door te kunnen stromen in het Nederlands verloskundig systeem, had Esther besloten deel te nemen aan ons assessment traject. Het voornaamste verschil tussen het Nederlands en buitenlands verloskundig systeem is immers dat in Nederland een groot percentage verloskundige zelfstandig en medisch eindverantwoordelijk is. Het is Esther niet echt makkelijk gemaakt, vooral in het begin vond zij het behoorlijk lastig. Aangezien zij één van onze eerste assessment cursisten was, had zij veelvuldig te kampen met onduidelijkheden en

Eerste zij-instromer gediplomeerd

kinderziektes tijdens de opstartperiode. VAG docent Liesbeth Kool heeft Esther tijdens de supervisie de handvatten gegeven om de omslag naar autonoom verloskundige te maken. De assessoren Joyce Kors en Anneke van der Heijden waren tijdens het eindassessment van Esther blij verrast over haar goed neergezette prestatie. Met trots overhandigde zij Esther haar welverdiende certificaat op 12 november 2009.

Inmiddels werkt Esther met veel plezier in Emmeloord bij de eerstelijns verloskundige praktijk Noordoostpolder/Lemsterland.

Stagebureau

CARROUSEL VOORJAAR 2010

Het is bijna voorjaar, dus de carrousel staat weer voor de deur. Tijdens elke cyclus van deze scholing wordt op verschillende locaties in het land een voor stagebegeleiders relevant thema aangeboden, welke onmiddellijk toepasbaar is bij de begeleiding van

studenten van de Verloskunde Academie. Tijdens de aankomende carrousel vormt borstvoeding het centrale thema. Voor aanvang van deze scholing ontvangen de stagebegeleiders van ons een schriftelijke uitnodiging.

Carrousel najaar 2009

P.10

in
TOUCH

Hugo Heilema (53)

Studie: Kweekschool voor
Voedvrouwen 1977-1980

Werk: Verloskundigen-
praktijk José en Hugo
Heilema, Zaandijk.

DE REDE om met de verloskundigenopleiding te starten was zeer pragmatisch: ik wilde per se iets medisch doen, maar mijn vooropleiding stond dat in de weg. Dus zocht ik naar een medische hbo-studie en de enige was verloskunde. Ik wist meteen al dat ik een eigen praktijk wilde: ik sta graag aan de basis van het werk. Met mijn vrouw José, die ik op de opleiding heb leren kennen, ben ik een praktijk met andere collega's begonnen, maar na 10 jaar zijn we met ons tweetjes verder gegaan. Dat doen we inmiddels 29 jaar. Wat ik het allerleukst vind zijn de kraamvisites, daar voel ik mij helemaal

TIJDENS mijn opleiding tot verpleegkundige kwam ik op de verloskamer in contact met een paar stevige resolute verloskundigen die mij enorm geïnspireerd hebben. Ik zag ze aan het werk en dacht: dat wil ik ook! Na mijn afstuderen ben ik naar de verloskundigenopleiding gegaan. Ik vond het beslist een voordeel dat ik verpleegkundige was. Ik had in de 'grottemensenmaatschappij' al bijzondere life events meegemaakt: geboorte, ernstige ziekten, mensen die doodgingen. Destijds werd je in het ziekenhuis geacht niet van de zijde van de patiënt te kijken. Dat waren soms behoorlijk lange sessies, maar ik heb er veel van geleerd. Een goede verloskundige kan snel doorgronden wie ze voor zich heeft, waar iemand last van heeft, angsten, onzekerheden. Door goed te observeren kun je iemand echt helpen: je kunt ze geruststellen, het hele proces van bevallen medisch en psychologisch bewaken. Dat is volgens mij de essentie van het vak. En dat heb ik in al die uren aan de zijde van de patiënt wel geleerd. Interessant is dat het weer heel actueel is, gewoon bij de patiënt blijven. Ik denk dat dat voor veel vrouwen bijzonder prettig is. En ook al kunnen het slopende dagen voor de verloskundige zijn, ik zou het zeker toejuichen als het

Zwart Wit

in thuis. Het lijkt vaak of het allemaal heel goed gaat, maar als je goed luistert, merk je dat er soms toch wel wat problemen zijn. Om die er tussenuit te halen, dat vind ik de kunst van het

vak. Het gaat om goed luisteren, goed kijken en niet zomaar alles aannemen, je moet een beetje doorvragen. In het vak is ongelooflijk veel veranderd. Toen ik van de opleiding afkwam, bestond er geen echo, geen computer, geen automatisering. Ook de mentaliteit van de cliënten is veranderd. Nu delen ze je soms mee hoe ze de bevalling willen doen, toen vertelden wij met een witte jas aan hoe het ging en de cliënt knikte dan 'ja meneer, nee meneer'. Die verandering is wel heel duidelijk. Soms draven mensen wel eens door, maar het is goed

weer de waarde krijgt die het verdient. Na mijn studie ben ik met een bevriende collega, Astrid Limburg, een eigen praktijk gestart in hartje Amsterdam. Helaas is zij veel te jong gestorven. Als eerbetoen is de praktijk naar haar vernoemd. Ik werk er nu niet meer, maar de praktijk bloeit nog steeds en telkens als ik er langs fiets, ben ik er nog bijzonder trots op: dat heb ik met haar opgericht! Na 15 jaar in de praktijk ben ik in het AMC gaan werken. Daar komen alleen maar patiënten waar iets bijzonders mee is. Ik werk met zwangere vrouwen die aan drugs verslaafd zijn. Bij hen verloopt het proces van zwanger zijn en bevallen heel anders. Ze moeten snel van de drugs af, moeten hun leven weer op de rails krijgen. Het zijn over het algemeen vrouwen die in het leven weinig liefde hebben gehad, weinig zelfvertrouwen hebben, zich schuldig voelen over hun drugsgebruik... Om voor die groep de zwangerschap, de bevalling en het kraambed zo goed mogelijk te laten

dat ze zelf nadenken over hun lijf, hun zwangerschap en de manier waarop ze het willen. Ik ben zelf in al die tijd wat meegaander geworden, ben wat liever geworden voor mensen.

Wij zijn een opleidingspraktijk: ik vind dat studenten de gelegenheid moeten hebben om het vak te leren. En wij blijven op die manier op de hoogte van de laatste ontwikkelingen. Daarnaast is het is ook gewoon gezellig. Wij krijgen binnenkort als een van de eerste praktijken in Nederland de KNOV-Praktijkaccreditering. Je moet eerst zelf een praktijkanalyse doen, controleren of je aan alle eisen voldoet. Daarna volgt een tevredenheidsenquête onder cliënten, waarvoor we een prachtige 9,8 scoorden. En dan komt er nog een visitatiecommissie om te checken of alles feitelijk in orde is. Ten slotte moet je nog verbeterplannen schrijven, je moet bij jezelf kritisch te rade gaan. Het is allemaal net achter de rug, de officiële brief moet nog komen, maar we zijn er natuurlijk hartstikke trots op!

verlopen, geeft me veel voldoening. Ik ben in de loop van mijn carrière wel veranderd, ben mijn missionarisdrang wat kwijtgeraakt. Ik geef nu objectief informatie en als de vrouw twijfelt, laat ik haar toch zelf tot een keuze komen, waar ik haar vroeger nog wel eens probeerde over te halen vanuit mijn eigen ideeën. De toekomst? Ik wil ooit nog een keer met Artsen zonder Grenzen weg: ik móet dat een keer in mijn programma voor de rest van mijn leven ingepast krijgen!

Nori Jorna (54)

Studie: Kweekschool voor
Voedvrouwen 1977-1980

Werk: Medisch
verloskundige, AMC,
Amsterdam.

P.11

IN
TOUCH

Alumni-/Relatieonderzoek

Een hoog kwalitatieve opleiding en dienstverlening is wat u van de AVAG mag verwachten. Wij doen ons uiterste best om deze kwaliteit voortdurend te verbeteren.

Hoe ervaart u de opleiding en dienstverlening van AVAG?

Hierbij is de mening van ú, onze alumni, cursisten en stagebegeleiders, erg belangrijk! We horen graag van u wat u goed vindt gaan en op welke punten wij onszelf kunnen verbeteren.

Om u de mogelijkheid te geven uw mening kenbaar te maken, gaat in maart een onderzoek van start. Door middel van een vragenlijst stellen we vragen over de opleiding die u bij ons gevolgd hebt en over uw eventuele ervaringen met het nascholingsprogramma van het Expertisecentrum.

met AVAG uw mening geven.

Het onderzoek wordt uitgevoerd door Effactory, een onafhankelijk bureau gespecialiseerd in tevredenheidsonderzoeken. Rond deze tijd ontvangt u een e-mail met daarin een directe link naar de vragenlijst. Het invullen van de vragenlijst neemt ongeveer 15 minuten in beslag.

Begin mei zijn de resultaten bekend. Het onderzoek levert ons informatie op over de sterke punten van onze

opleiding en organisatie en laat daarnaast zien waar ruimte voor verbetering is. Met behulp van deze resultaten zullen we verbeteringen doorvoeren om u en onze studenten in de toekomst nog beter van dienst te zijn. Uiteraard zullen we u hierover informeren!

Mocht u vragen hebben over het onderzoek, neem dan gerust contact op met Eva Holierook van de AVAG. Zij is te bereiken via 020-5124690. Uiteraard kunt u uw vragen ook stellen aan de helpdesk van Effactory. De helpdesk is bereikbaar via 0800-33 33 286 (tijdens kantooruren) of helpdesk@effactory.nl.

We kijken uit naar uw reactie, alvast hartelijk dank voor uw bijdrage!

Mededelingen

ALUMNIDAG 2010

Op dit moment zijn we volop bezig met de organisatie van de een nieuwe alumnidag, welke in mei a.s. plaats zal vinden. Elke keer willen wij met deze dag zo goed mogelijk inspringen op de huidige ontwikkelingen in ons verloskundig werkveld.

Vandaar dat wij ditmaal hebben gekozen voor 'academisering' en

'wetenschapspublicaties' als centraal thema. Verschillende sprekers zullen aanwezig zijn en ook de workshops mogen natuurlijk niet ontbreken op het programma. Alle informatie over alumnidag 2010 kunt u terugvinden op onze site van het expertisecentrum.

www.verloskunde-academie.nl

2011 = 150 JAAR AVAG

2011 wordt een bijzonder jaar voor ons want dan bestaan wij 150 jaar! In de volgende editie van INtouch zullen wij meer bekendmaken rondom de activiteiten in het kader van dit lustrumjaar. Wel alvast een tipje van de sluier: op 14 september 2011 zullen wij dit groots gaan vieren, dus houd deze datum alvast vrij in uw agenda.

P.12

IN
TOUCH

NAAM Anne Polman Tuin

FUNCTIE assistent planner, secretaresse examencommissie, secretaresse Deliver studie, VAA. Sinds november 2008

3 jaar Nederlandse Taal- en Letterkunde aan de UvA gestudeerd. Vervolgens de secretaresse opleiding bij Schoevers gedaan. Daarna werkzaam geweest in allerlei soorten administratieve banen.

Sporten of liever een filmpje op de bank? Ik moet eerlijk bekennen dat ik een hekel heb aan sport, een filmpje op de bank vind ik heerlijk. Lekker met een whiskey -cola er bij! **Alles digitaal of toch nog liever hard-copy?** Ik

Als student, losbol of studiebols? Geen van beide, want ik ben naar de universiteit gegaan toen ik al een baan en een kind had. Ik was dus vooral bezig om zo efficiënt mogelijk te studeren.

Sporten of liever een filmpje op de bank? Filmpje op de bank, maar nog liever in m'n eentje met een boek op de bank (en mijn man aan het sporten).

Lekker fietsend naar het werk of met de auto? Ik woon te ver weg om met de fiets te kunnen en maak mezelf wijs dat ik natuurlijk met de fiets zou gaan als ik dichtbij zou wonen. **Alles digitaal of toch nog liever hard-copy?** Doe mij maar

ben helaas nog van de hard-copy generatie. Ik ben opgegroeid vóór het computertijdperk, en die achterstand haal je volgens mij niet meer in. Als ik iets niet kan op de computer, dan heb ik twee pubers thuis die mij haarfijn kunnen uitleggen hoe het moet. **Doe-het-zelf'er of liever kant-en-klaar?** Doe het zelf. Ik hou niet van pakjes en zakjes in de keuken. Ik vind het erg leuk om gerechten klaar te maken die even tijd kosten: ragout, stoofschotels, zelfgetrokken soep.

hard-copy. **Doe-het-zelf'er of liever kant-en-klaar?** In de tuin: doe-het-zelf. In de keuken: kant-en-klaar. **Reservesleutels, altijd in voorraad of altijd van plan om ze bij te maken?** In voorraad, maar weet niet waar ze liggen als ik ze nodig heb. **Tot slot: leven over tien jaar**: Over tien jaar is onze woonboerderij helemaal klaar en heb ik eindelijk veel tijd voor de tuin, de dieren en al die ongelezen boeken!

Na haar studie Pedagogische en onderwijskundige wetenschappen aan de Universiteit van Amsterdam heeft Christiene verschillende beleidsbanen gehad op het snijvlak van onderwijs en arbeidsmarkt. Voordat zij aan de slag ging hier op de AVAG heeft zij o.a. gewerkt bij de Koninklijke Marine als coördinator van het bureau Innovatie, onderwijskunde en kwaliteitszorg.

NAAM Christiene Noot
FUNCTIE Beleidsmedewerker kwaliteit, AVAG. Sinds mei 2009

NAAM Djenie Autar
FUNCTIE secretaresse propedeusefase, VAA Sinds september 2009

Na haar HAVO heeft Djenie een secretaresse opleiding gedaan. Voor de Verloskunde Academie is zij werkzaam geweest als directiesecretaresse in de Installatietechniek. Zij was wel toe aan iets nieuws en dat was hier op de Verloskunde Academie.

Als student, losbol of studiebols? Losbol. Studeren deed ik altijd op het laatste moment. **Sporten of liever een filmpje op de bank?** Ik vind beide heerlijk. Doordeweeks sport ik en in het weekend maak ik tijd voor andere dingen, zoals een filmpje op de bank. **Lekker fietsend naar het werk of met de auto?** Met de auto. Het wordt anders wel erg vermoeiend als ik en moet fietsen en moet sporten. Zo sportief ben ik nou ook weer niet. **Alles digitaal of toch nog liever hard-copy?** Zowel digitaal als hard-copy. Met bepaalde dingen

ben ik toch nog een beetje ouderwets. **Wintersport of liever naar de zon in de winter?** Altijd naar de zon. Als ik me dik aan moet kleden heb ik geen vakantiegevoel. **Reservesleutels, altijd in voorraad of altijd van plan om ze bij te maken?** Ik ben heel verstandig en heb de reservesleutel aan iemand anders gegeven. **Tot slot: leven over tien jaar**: Over tien jaar hoop ik dat mijn butler me een cocktailtje komt brengen, terwijl ik op mijn privé strandje van het zonnetje aan het genieten ben. Daar mag ik toch over blijven dromen ;-)

Onderzoeker, meisjesdroom of later ontstaan? Later ontstaan, volgens mij wist ik als meisje niet eens dat onderzoeker een beroep was. Mijn meisjesdroom was formule 1 coureur, wat niet echt wetenschappelijk onderbouwd was. Later heb ik nog veel getwijfeld wat te zien is aan de hoeveelheid studies die ik afgerond heb. **Lekker fietsend naar het werk of met de auto?** Altijd met de fiets, weer of geen weer. Of ik moet een lekke band hebben ... **Alles digitaal of toch nog liever hard-copy?** Ook beide, meestal heb ik bestanden op mijn computer staan, maar hard-copy leest toch iets beter.

Doe-het-zelf'er of liever kant-en-klaar? Doe het zelf. Fantastisch vind ik het om naar een doe het zelf zaak te gaan en dan thuis aan de slag. **Reservesleutels, altijd in voorraad of altijd van plan om ze bij te maken?** Ik heb wel een paar reservesleutels van mijn huis, maar die liggen in Groningen. Niet echt handig dus wanneer ik ze nodig heb (woon in Amsterdam). **Tot slot: leven over tien jaar**: Over tien jaar.... Ik heb geen idee, vindt het moeilijk om keuzes te maken, zoals hierboven te lezen is. Misschien werk ik dan wel in het buitenland als onderzoeker en heb ik de kou in Nederland achter me gelaten.

Na de opleidingen hotelschool en verpleegkunde te hebben afgerond is Monique gezondheidswetenschappen gaan studeren in Amsterdam, waar zij in februari 2009 is afgestudeerd. Vervolgens bij de AVAG aangenomen als junior onderzoeker van de Deliver studie en ook is zij gestart met een promotieonderzoek over de voorlichting van infectieziekten bij verloskundigen.

NAAM Monique Pereboom
FUNCTIE Junior onderzoeker Deliver, AVAG Sinds: april 2009

P.13

in TOUCH

Had ik je gevraagd om me aan te raken?!

Column

Ik wachtte met smart op hét moment... De dag dat de brief binnenkwam van de Verloskunde Academie.

Nadat ik eerst op plek drie van de reservelijst was geplaatst, werd ik luttele weken later toch nog verblijd. Er waren mensen die hadden afgezien van een studieplek in Groningen (ze maakten de fout van hun leven). Of ik die plek wilde innemen? Ik hoefde er niet eens over te denken!

De opleiding bevat me letterlijk en figuurlijk goed! 'Time flies when your having fun', erg cliché, maar zeker op mij van toepassing.

Vanaf week drie van de opleiding had ik al stage in Soest. Ik heb tijdens deze stage drie bevallingen gezien, waarbij

de laatste een tikje opmerkelijk was. Ik had al een beetje een idee van de gedachtegang van de bewuste mevrouw, aangezien ze spreekuren onzin vond en die pakjes sigaretten per dag toch niets veranderden. Op een gewone dinsdagmiddag belde ze dat ze al de hele nacht on-ge-loof-lijke pijnen had doorstaan en dat ze het wel handig vond als we even kwamen. Zo gezegd zo gedaan, we waren dan toch wel benieuwd hoe ver ze zou zijn. Met een sigaret in haar hand deed ze de voordeur open. Toen we haar vroegen of we even naar boven konden gaan voor onderzoek keek ze ons met stomheid geslagen aan. Boven? Nee, dat hoeft niet, dat kan ook wel op de bank. Nou, we moeten inwendig onderzoek doen, dus we hebben een bed nodig. 'Een bed? Die heb ik niet', antwoordde ze doodleuk en ging op de grond van de babykamer liggen. Na lang doorzeuren toch de meest steile trap van Utrecht beklommen en mevrouw onderzocht in bed (2 cm). De verloskundige fluisterde me glimlachend toe: 'Dit gaat nog wat worden, jij coacht haar bij de bevalling, daar leer je nog wat van'.

Een paar uur later in het ziekenhuis was het al een chaos! Zonder pijnbestrijding

wilde ze niet bevallen, maar alles wat op een naald leek mocht niet in haar buurt komen. Ook de prikker om de vliezen te breken leek op een naald, dus ze schreeuwde moord en brand. Met een razend tempo kwam de verpleegkundige daarom de kamer binnen. Ben je al aan het bevallen?!, gilte ze. Toen haar man liefdevol over haar hoofd aaide om haar te steunen, stompte ze hem weg en schreeuwde: 'Had ik je gevraagd om me aan te raken?!'. Natuurlijk bleef ik gewoon door praten: 'Blijf goed door je neus inademen en door je mond weer uit' en 'ga door' passeerden de revue.

Uiteindelijk is een mooie dochter geboren. Toen ik de volgende dag met visites rijden ging kijken hoe het met haar ging, bleek ze alweer door het huis te razen met een sigaret in haar hand. Alles ging goed met haar en de dochter... en nee, ze had geen pijn. Maar of ik dan de volgende keer alsjeblijft mijn kop kon houden, want ze kreeg zowat hyperventilatie van me. Tja, verloskundige worden, het is een zware bevalling!

Marlies Koers, 1ste jaars student

VERTROUWD, VERNIEUWEND, DUS VERMEULEN!

Meest complete assortiment voor de verloskunde

- Apparatuur, disposables en instrumenten, speciaal afgestemd op uw vakgebied.
- Snelle levering uit voorraad.
- De scherpste prijs voor de beste kwaliteit.

Persoonlijk advies op maat

- Altijd op de hoogte van de laatste ontwikkelingen.
- Voor advies bij grotere aankopen zoals praktijkinrichtingen en autoclaven komen wij graag bij u langs.
- 25 jaar ervaring en kennis op het gebied van verloskunde.

Service en expertise

- Eigen technische dienst.
- Snelle en vakkundige afhandeling van reparaties.
- Gratis leenapparatuur beschikbaar.
- Onderhoud van uw apparatuur en instrumenten.

Overzichtelijke website

- Nieuws, aanbiedingen, koopjeshoek enz.....
- Webshop met 2500 artikelen voor uw praktijk.
- Eenvoudig bestellen.

www.vermeulenmedical.nl

Vermeulen Medical B.V.
Marconistraat 8
6716 AK EDE Nederland
Telefoon: +31 (0)318 64 34 24
info@vermeulenmedical.nl

P.14

INTouch is een gratis magazine voor alle afgestudeerden en relaties van de Verloskunde Academie Amsterdam en Groningen. INTouch wil eraan bijdragen dat het contact tussen de Academie en iedereen die daar onderwijs heeft gevolgd of een relatie is in stand blijft en zo mogelijk intensiever wordt. Wij stellen reacties en suggesties bijzonder op prijs. Heeft u opmerkingen of ideeën? Laat het ons weten!

2de jaargang
4de nummer/maart 2010
ISSN

Redactieadres
Louwesweg 6
1066 EC Amsterdam
Telefoon (020) 512 46 90
intouch@kvv.slz.nl

Eindredactie
Eva Holierook
Joyce Kors

Ontwerp, lay-out en drukwerk (oplage 2.150)
Sixtyseven, Beverwijk

Adressenbestand
Conform de Wet Bescherming Persoonsgegevens gaat de Verloskunde Academie zorgvuldig met uw adresgegevens om. Indien u wijzigingen door wilt geven, dan kunt u dit mailen naar alumni@kvv.slz.nl of verzenden naar bovenstaand adres.